బెడ్ రాజ్

1955

సెప్టెంబర్, 28.

Vs.

ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం

[వివియన్ బోస్, జగన్నాదాస్ మరియు బి.పి. సిన్హా, న్యాయమూర్తులు]

శిక్ష, పెంపు – ఉన్నత న్యాయస్థానం ద్వారా – సూత్రాల ద్వారా దానికి వర్తిస్తుంది.

శిక్షకు సంబంధించిన ప్రశ్న అనేది విచక్షణకు సంబంధించిన విషయం మరియు ఆమోదించబడిన న్యాయపరమైన మార్గాల్లో విచక్షణను సరిగ్గా ఉపయోగించినప్పుడు , అప్పీలేట్ న్యాయస్థానంలో చాలా బలమైన కారణాలు తీర్పు లో ఉంటే తప్ప నిందితుడికి హాని కలిగించేలా జోక్యం చేసుకోకూడదు.

శిక్ష పెంపొంద విషయంలో , ఆమోదించబడిన గణనీయంగా శిక్షను విధించేటప్పుడు జోక్యం చేసుకోకూడదు. స్పష్టంగా సరిపోనప్పుడు మాత్రమే జోక్యం అవసరం.

ఈ పరిస్థితులలో మరియు ప్రస్తుత కేసు యొక్క అన్ని పరిగణనలను దృష్టిలో ఉంచుకుని సెషన్స్ న్యాయమూర్తి గణనీయమైన శిక్ష విధించలేదు అని భావించడం అసాధ్యం.

సెషన్స్ న్యాయమూర్తి విధించిన శిక్షను స్పష్టంగా సరిపోనిదిగా పరిగణించినందుకు ఉన్నత న్యాయస్థానం తగిన కారణాలను కేటాయించనందున అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఉన్నత న్యాయస్థానం విధించిన శిక్షను రద్దు చేసింది మరియు సెషన్స్ న్యాయమూర్తి శిక్షను పునరుద్ధరించింది.

దలీప్ సింగ్ వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం ([1954] ఎస్ సి ఆర్ 145) మరియు నార్ సింగ్ వర్సెస్ ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ([1956] 1 ఎస్ సి ఆర్ 238), సూచిస్తారు.

తీర్పు:

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నం88/1954.

1953లో క్రిమినల్ అప్పీల్ నం. 377/1953 లో అలహాబాద్ ఉన్నత న్యాయస్థానం , తేది 7వ జనవరి, 1954 న తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీలు చేయడం , అప్పీలు నంబరు 377/1953 , నవంబరు, 17వ తేదీ నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి ఉత్పన్నమయ్యే , క్రిమినల్ రివిజన్ నం. 461/1953, సెషన్ ట్రయల్ నం. 113/1952 లో మీరట్‌లోని అదనపు సెషన్స్ న్యాయమూర్తి, న్యాయస్థానం కు సంబంధించినది.

బి.బి. తవాక్లే, (కె.పి గుప్తా, అతనితో), అప్పీలుదారు కోసం.

ప్రతివాది తరపున *కేబీ అస్థానా, సీపీ లాల్‌లు.*

1955, సెప్టెంబర్, 28 న న్యాయస్థానం తీర్పును అందించనవారు.

బోస్ న్యాయమూర్తి.– ఇక్కడ శిక్ష గురించిన ఒకటే ప్రశ్న.

అప్పీలుదారు బెడ్ రాజ్ మరియు మరొకరు శ్రీ చంద్ , ఒక ఫేరు హత్యకు సంయుక్తంగా అభియోగాలు మోపారు. సెషన్స్ న్యాయమూర్తి భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని విభాగం 304 ప్రకారం బెడ్ రాజ్‌ను దోషిగా నిర్ధారించి , అతనికి మూడు సంవత్సరాల కఠిన కారాగార శిక్ష విధించారు. అతను శ్రీ చంద్‌ను నిర్దోషిగా ప్రకటించాడు.

బెడ్ రాజ్ ఉన్నత న్యాయస్థానంను ఆశ్రయించారు మరియు ఆ న్యాయస్థానం , అప్పీల్‌ను విచారణకు స్వీకరించిన తర్వాత , శిక్షను ఎందుకు పెంచకూడదో కారణం చూపాలని అప్పీలుదారుకు నోటీసు జారీ చేసింది. అప్పీల్, రివిజన్‌లను కలిసి విచారించారు. అప్పీల్‌ను కొట్టివేసిన ఉన్నత న్యాయస్థానం శిక్షను పదేళ్లకు పెంచింది.

ఇప్పుడు, దానిని పెంచడానికి ఉన్నత న్యాయస్థానం అధికారంపై ఎటువంటి పరిమితి విధించనప్పటికీ, అది న్యాయపరమైన చర్య మరియు విచక్షణతో కూడిన అన్ని న్యాయపరమైన చర్యల వలె, బాగా తెలిసిన న్యాయపరమైన మార్గాల్లో తప్పనిసరిగా అమలు చేయాలి. ప్రస్తుత సందర్భంలో ఆ పంక్తులు గమనించారా అన్నది మన ముందున్న ప్రశ్న.

సెషన్స్ న్యాయమూర్తి గుర్తించిన మరియు ఉత్తమ న్యాయస్థానం అంగీకరించిన వాస్తవాలు అనుభవంతులైన సెషన్స్ న్యాయమూర్తి తీర్పు యొక్క ప్రారంభ పేరాలో కనుగొనబడతాయి. అవి క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

“నిందితుడు బెడ్ రాజ్ కుమారుడు రూప్ చంద్ , తన పశువుల కొట్టం సమీపంలోని ఖాళీ స్థలం నుండి మరణించిన ఫేరు ఎద్దుల పేడను తొలగిస్తున్నాడు. ఆ బాలుడికి ఫేరూ నిరసన తెలిపి , బాలుడు పేడ వేసిన బుట్టను తిరస్కరించాడు. సోదరులు అయిన ఇద్దరు నిందితులు సమీపంలో ఉన్న తమ సొంత పశువుల కొట్టం నుండి సంఘటనా స్థలానికి వచ్చారు , వారికి మరియు ఫేరుకు మధ్య దూషణలు జరిగాయి, నిందితుడు శ్రీ చంద్ తర్వాత ఫేరును నడుము పట్టుకుని , బెడ్ రాజ్ కత్తిని బయటకు తీసి 3 లేదా 4 చోట్ల పొడిచాడు. ఆ తర్వాత కత్తిని మృతుని మెడపై ఉంచి నిందితుడు పారిపోయాడు.”

23 ఫిబ్రవరి , 1952 ఉదయం సుమారు 8 గంటలకు దాడి జరిగింది. ఫెరూను ఆసుపత్రికి తరలించారు మరియు వైద్య అధికారి డాక్టర్ ఫతే సింగ్ అతన్ని పరీక్షించి , అతను షాక్‌తో బాధపడుతున్నట్లు గుర్తించారు. అతను ఆ వ్యక్తిపై మూడు గాయాలను కనుగొన్నాడు: అన్ని "సాధారణ" మైనవి. అతను వాటిని క్రింది వివరణ ఇచ్చాడు:

“ (1) కుడి వైపు మెడ దిగువ భాగం. 1/2" X1/4" X 3/4" కోసిన మరియు లోతు తో గాయం.

(2) కోసిన గాయం: 1"x 1/3" X1/3" కుడి భుజ కండరము ప్రాంతం ముందరి మరియు దిగువ భాగం పైన క్రిందికి.

(3) కోసిన గాయం 1/2" X 1/6" X 1/4" రొమ్ము ప్రాంతం".

అతను చెప్పాడు–

"ఫేరు ఆసుపత్రిలో చేరినప్పుడు అతను షాక్‌లో ఉన్నాడు కానీ అతని పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా లేదు ....ఫేరు వచ్చినప్పుడు అతను మాట్లాడగలిగాడు. అతను అపస్మారక స్థితిలో లేడు. అతను షాక్‌లో ఉన్నందున అతని మరణ ప్రకటనను రికార్డ్ చేయడానికి ఎటువంటి నివేదిక ఇవ్వలేదు. మరణానికి ఖచ్చితమైన కారణం నేను ఇవ్వలేను. అటువంటి గాయం మరణానికి దారితీస్తుందో లేదో నేను చెప్పలేను.

అతను నా ఆసుపత్రికి వచ్చిన తర్వాత ఫేరూ మెడ నుండి రక్తస్రావం లేదు. గాయాల గురించి మాట్లాడుతూ, డాక్టర్ యిలా చెప్పాడు–

"ఫేరూ వ్యక్తిపై 2 మరియు 3 గాయాలు కోసిన గాయాలు పంక్చర్ (బెజ్జము పొడుచుట) కాలేదు. పదునైన కోణాల ఆయుధం నుండి వారికి దాడి చేయడం సాధ్యం కాదు".

అప్పీలుదారుని డాక్టర్ కూడా పరీక్షించారు మరియు ఒక సాధారణ మొద్దుబారిన ఆయుధం వల్ల సంభవించే చిన్న గాయం కనుగొనబడింది. ఇది అప్పీలుదారు మరియు మరణించిన వ్యక్తి మధ్య , గొడవ జరిగినట్లు సూచిస్తుంది , అప్పీలుదారు ముక్కుపై కొట్టబడ్డాడు మరియు ఒక పాయింట్ వరకు , అప్పీలుదారు తన రక్షణ లో ఏమి చెప్పాడో , అంటే ఫెరూ అప్పీలుదారు కొడుకు రూప చంద్‌ని కొడుతున్నాడని; అతను అక్కడికి వెళ్లి రూప్ చంద్‌ను విడదీయండానికి ప్రయత్నించాడు ; ఫేరు అతనిని (అప్పీలుదారుని) కొట్టడం ప్రారంభించాడు మరియు అతను , అప్పీలుదారు, ముక్కు మీద పిడికిలి దెబ్బ తగిలింది.

ఫేరూ మెడ మీద గాయం యొక్క లోతు 3/4 అంగుళం. ఈ సందర్భంగా డాక్టర్ మాట్లాడుతూ. "ఉద్దేశపూర్వకంగా పొడిచిన సందర్భంలో ఒక కత్తి 1 1/2 లేదా 2 అంగుళాలు చొచ్చుకుపోతుంది".

ఫేరు 24 ఫిబ్రవరి 1952న ఉదయం 12-45 గంటలకు మరణించాడు, అంటే దాడి జరిగిన 16 లేదా 17 గంటల తర్వాత. మరో వైద్యుడు డాక్టర్ జే.కే. ద్వివేది శవ పంచనామా నిర్వహించారు. మెడపై ఉన్న గాయాన్ని వివరిస్తూ–మిగతా రెండు స్వల్పంగా ఉన్నందున మనం పరిగణించవలసినది ఒక్కటే– మొత్తం గాయం సంఖ్య, 1, చుట్టూ గడ్డకట్టిన రక్తం అని అతను చెప్పాడు మరియు, అది——

"ప్లూరా (కండరపు తొడుగు) యొక్క కుడి వైపు గోపురం గాయం నం. 1 కింద పంక్చర్ కాబడింది మరియు దాని చుట్టూ గడ్డకట్టిన రక్తం ఉంది. కుడి ఊపిరితిత్తుల ఎగువ లోబ్ (అపెక్స్) 1/4" X 1/4" X 1/2" వరకు పంక్చర్ కాబడింది. ఊపిరితిత్తుల ఉపరితలంపై గడ్డకట్టిన రక్తం పంక్చర్ కాబడిన ప్రాంతం చుట్టూ ఉంటుంది. బాహ్య జుగులార్ సిర యొక్క ఒక శాఖ గాయం సంఖ్య I కింద కుడి వైపు మెడలో విభజించబడింది. షాక్ కారణంగా మరణం జరిగింది మరియు మెడకు గాయం కారణంగా రక్తస్రావం జరిగింది". క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్‌లో అతను ఇలా చెప్పాడు–

"రక్తస్రావాన్ని ఆపడం సాధ్యమే మరియు అసాధ్యం. సాక్ష్యాధారాలను పరిశీలించిన తర్వాత సెషన్స్ న్యాయమూర్తి ఇలా అన్నారు.

"సంఘటన మొత్తానికి కొద్ది క్షణాలు పట్టిందని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. నిందితులు ఇద్దరూ ఒక్కసారిగా వేడికి(ఆవేశం) లోనయ్యారు మరియు వారిద్దరు ఏదైనా పని చేయాలనే ఆలోచన రాకముందే, మొత్తం అయిపోయింది....... కత్తితో గాయాలు మరణానికి కారణమయ్యే అవకాశం స్పష్టంగా ఉంది , అయితే అవి పార్టీలు వేడిగా ఉన్న సమయంలో మరియు అకస్మాత్తుగా గొడవ జరిగినప్పుడు మరియు ముందస్తు ఆలోచనకు ఆస్కారం లేని సమయంలో సంభవించాయి".

దీని కారణంగా , మరియు ముందస్తు ఊహించడానికి ఎటువంటి కారణం లేదని చూసి , అతను ఇతర నిందితులను నిర్దోషిగా విడిచిపెట్టాడు మరియు ఆ పరిస్థితుల కారణంగా అతను మూడేళ్ల శిక్ష సరిపోతుందని భావించి , తదనుగుణంగా అప్పీలుదారుకు శిక్ష విధించాడు. ఇది 17-11-1952న జరిగింది.

అప్పీలుదారు 13-12-1952న ఉన్నత న్యాయస్థానంలో అప్పీల్‌ను దాఖలు చేశాడు మరియు ఆ తర్వాత న్యాయస్థానం శిక్షను ఎందుకు పెంచకూడదో చూపవలసిందిగా అతనికి నోటీసు జారీ చేసింది. 7-1-1954 న పెంచాలని ఉన్నత న్యాయస్థానం ఆదేశించింది.

అదే రోజున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పీలుదారుని ప్రొబేషన్‌పై విడుదల చేయాలని ఆదేశించింది, సెషన్స్ న్యాయస్థానం విధించిన శిక్ష పూర్తి కాలానికి యు.పి. ఖైదీల విడుదలపై ప్రొబేషన్ చట్టం , 1938 లోని సెక్షన్ 2 ప్రకారం, అప్పీలుదారు యొక్క పూర్వాపరాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంతృప్తి చెందితే మాత్రమే ఆ చట్టం ప్రకారం పరిశీలనపై విడుదల చేయబడుతుంది మరియు చెరసాలలో ఉన్న ప్రవర్తనను ఆ ప్రభుత్వం తీసుకుంది అనే అభిప్రాయాన్ని సూచిస్తుంది కాబట్టి , రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుతో మాకు సంబంధం లేదు , న్యాయస్థానం శిక్ష యొక్క ప్రశ్న నిర్ణయించేటప్పుడు పరిశీలనకు సంబంధించిన అంశాలు: ఖైదీని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంతృప్తి చెందుతే ఆచట్టం కింద చెరసాల నుండి విడుదల చేయవచ్చు.

అతని పూర్వాపరాలు మరియు చెరసాల లో అతని ప్రవర్తన వల్ల చెరసాల నుండి విడుదల చేస్తే నేరాలకు దూరంగా ఉండి శాంతియుత జీవితాన్ని ప్రశాంతంగా గడపడానికి అవకాశం ఉంది.

"ఈ వాస్తవాలు ఉన్నత న్యాయస్థానం పెంపుదల ఉత్తర్వులు ఇచ్చినప్పుడు వారికి తెలియవు కానీ అప్పీల్ మన ముందు ఉన్నందున ఇది మా పరిశీలనకు సంబంధించిన అంశం."

ఇప్పుడు నేరం జరిగిన పరిస్థితుల గురించి సెషన్స్ న్యాయమూర్తి కనుగొన్న విషయాలను ఉన్నత న్యాయస్థానం అంగీకరిస్తుంది. దాడి ముందస్తుగా జరగలేదని , అకస్మాత్తుగా వాగ్వాదం జరిగిందని , ఆవేశం వేడిలో దెబ్బలు తగిలాయని వారు అంగీకరిస్తున్నారు. ఎదురుదాడి జరిగిందని , అప్పీలుదారు ముక్కుపై రాపిడిని వారు గమనించారని వారు చెప్పారు. అయినప్పటికీ వారు పట్టుబడుతున్నారు–

" అప్పీలుదారు చేసిన దాడిని నిరోధించేందుకు మరణించిన వ్యక్తి చేసిన ప్రయత్నంలో అప్పీలుదారుకు ఈ గాయం తగిలే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల ఎటువంటి పోరాటం జరగలేదు".

ఇది చాలా అర్ధ–హృదయపూర్వకమైన అన్వేషణ మరియు అన్ని సందేహాల ప్రయోజనం నిందితుడికి ఇవ్వాలనే వాస్తవాన్ని విస్మరిస్తుంది. అప్పీలుదారు దాడిని పారద్రోలడానికి ఫేరు చేసిన ప్రయత్నం వల్ల గాయం "సాధ్యం" అయితే , అది ఒక , గొడవ సమయంలో అందుకోవడం కూడా అంతే "సాధ్యం" అయి ఉండాలి. అప్పీలుదారు చాలా ఖచ్చితంగా తన పరీక్షలో గొడవ జరిగిందని మరియు అతని ముక్కు మీద రాపిడి ఏర్పడిందని డాక్టర్ చెపుతున్నాడు , అది మొద్దు బారిన ఆయుధం వల్ల సంభవించిందని, ఫేరు అతనిని పిడికిలితో కొట్టాడని అతని వాదనను తెలియజేస్తుంది. అక్కడ కూడా గొడవ జరిగినట్లు పరిస్థితులు సూచిస్తున్నాయి. మరి రెండో నిందితుడు వచ్చి నడుము పట్టుకోవాల్సిన అవసరం ఏముంది? గ్రామస్తులు లేదా ఆ విషయం కోసం ఎవరైనా , వేడి పదాలు మరియుఎదురు దాడి యొక్క పరస్పర మార్పిడి తర్వాత దెబ్బలు తిన్నప్పుడు , ప్రారంభ దాడికి దాదాపు ఎల్లప్పుడూ ప్రతిఘటన ఉంటుంది. చాలా అరుదుగా ఒక మనిషి "ఇతర చెంప తిప్పుతాడు". ఫేరు బల ప్రయోగంతో ఈ ఘటన ప్రారంభమైందని కూడా గుర్తుంచుకోవాలి. ఆవు పేడ బుట్టను పట్టుకుని బోల్తా కొట్టించాడు. అది గొడవకు దారితీసింది మరియు దాడి మరియు ఎదురుదాడి జరిగినట్లు కనుగొనబడింది. అప్పుడే రెండో నిందితుడు పరుగెత్తి ఫేరు నడుము పట్టుకున్నాడు. ఆ నిందితుడు నిర్దోషిగా ప్రకటించబడ్డాడు , ఎందుకంటే

అప్పీలుదారు ఫేరుపై దాడి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇది జరిగిందని సూచించడానికి ఏమీ లేదు మరియు అతను తనకు తానుగా దాడి చేయాలనే ఉద్దేశ్యం నుండి విముక్తి పొందాడు ; మరియు చివరి క్షణం వరకు అప్పీలుదారుకు కూడా అలాంటి ఉద్దేశం లేదని కనుగొన్నది. అదే నిజమైతే రెండో నిందితుడు హడావుడిగా వచ్చి ఫేరు నడుం ఎందుకు పట్టుకోవాలి ? అతను తనకు తానుగా దాడి చేయాలనే ఉద్దేశ్యం లేకుంటే మరియు అతని దాడిలో అప్పీలుదారుకు ఎవరూ సహాయం చేయనట్లయితే, అతను పోరాటాన్ని ఆపడానికి ప్రయత్నించాడనేది మరొక సహేతుకమైన ముగింపు. ఆ నిర్ణయానికి రావడం ఈ పరిస్థితుల్లో న్యాయంగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే ఏ ఇతర కేసులోనూ సహ నిందితుడు నిర్దోషిగా విడుదలైనప్పుడు నిందితుడికి ఎలాంటి సందేహం రాకుండా ప్రయోజనం పొందే అర్హత ఉంటుంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, గతంలో ఇచ్చిన దానికంటే మరింత ఖచ్చితమైన నిర్ధారణను చేరుకోవడం – శిక్షను పెంచాలని నిర్ణయించడం ఉన్నత న్యాయస్థానంకు బాధ్యత.

పండితులైన న్యాయమూర్తులు చెప్పే ఏకైక కారణం ఏమిటంటే , ఫెరూ నిరాయుధుడు మరియు కత్తితో దాడి చేసినందున , అప్పీలుదారు క్రూరంగా లేదా అసాధారణంగా ప్రవర్తించలేదని చెప్పలేము. అయినప్పటికీ, వారు నేరం సెక్షన్ 304, భారతీయ శిక్షాస్మృతి కిందకు వస్తుందని మరియు సెక్షన్ 302 కిందకు కాదని కనుగొన్నారు.

ఒక వాక్యం యొక్క ప్రశ్న విచక్షణకు సంబంధించినది మరియు అంగీకరించబడిన న్యాయపరమైన మార్గాల్లో విచక్షణను సరిగ్గా ఉపయోగించినప్పుడు , అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం చాలా బలమైన కారణాల వల్ల తప్ప నిందితుడికి హాని కలిగించేలా జోక్యం చేసుకోకూడదని బాగా స్థిరపడింది. తీర్పు యొక్క ముఖం ; ఉదాహరణకు ***దలీప్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ [1954] ఎస్ సిఆర్ 145, 156 మరియు నార్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్ [1955] 1 ఎస్ సిఆర్ 238, 241*** కేసులో పరిశీలనలను చూడండి. పెంపొందించే విషయంలో , ఆమోదించబడిన శిక్ష గణనీయమైన శిక్షను విధించినప్పుడు జోక్యం చేసుకోకూడదు. అది స్పష్టంగా సరిపోనప్పుడు మాత్రమే జోక్యం అవసరం. మా అభిప్రాయం ప్రకారం , ఈ సూత్రాలు గమనించ బడలేదు. ఇది సెషన్స్ న్యాయమూర్తి గణనీయమైన , శిక్షను విధించలేదని వివరించిన పరిస్థితులలో ఉంచడం అసాధ్యం, మరియు శిక్ష సరిపోదు అని స్పష్టంగా పరిగణనలోకి తీసుకునేందుకు ఉన్నత న్యాయస్థానం , న్యాయమూర్తులు తగిన కారణాలను

కేటాయించలేదు. ఈ పరిస్థితులలో, కేసు యొక్క అన్ని పరిగణనలను దృష్టిలో ఉంచుకుని , అప్పీల్‌ను (ఇది శిక్షా ప్రశ్నకే పరిమితం చేయబడింది) అనుమతించబడాలని మరియు ఉన్నత న్యాయస్థానం విధించిన శిక్షను రద్దు చేయాలని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము మరియు సెషన్స్ న్యాయస్థానం పునరుద్ధరించబడింది. తదనుగుణంగా ఆదేశించారు.